

Optimisten helpen de wereld vooruit

Column
Wim Boonstra

Het jaar 2011 zit er bijna op. Het jaar waarin het voortbestaan van de euro in gevaar kwam, vooral door de trage en aarzelende politieke besluitvorming. En het jaar dat door de Europese economie met een recessie wordt afgesloten.

Stof genoeg dus voor pessimisten en cynici en die hebben het er de afgelopen tijd dan ook goed van genomen. Ze hadden hun 'finest hour' en uit alle hoeken

en gaten kwamen zij naar voren. Ook de kolommen van deze krant hebben vol gestaan met vertogen dat de euro nu eenmaal niet kan werken. Dat we terug moeten naar de tijd van de gulden. Dat een geldstelsel dat niet op goud is gebaseerd uiteindelijk wel moet stuklopen. Vroeger was alles beter en we moeten dus weer snel terug in de tijd.

Ik heb niet veel op met dergelijke regressieve beroeps-sombers. Ze getuigen in het algemeen van weinig creativiteit en ook het historisch besef is vaak ver te zoeken. Mensen die terug verlangen naar de gulden zijn de monetaire chaos van de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw alweer vergeten. Ook is men vergeten dat Nederland zijn monetaire autonomie al vroeg in de jaren tachtig aan Duitsland had uitbesteed.

De neuzelaars over goud proberen de indruk te wekken dat het tijdperk van de gouden standaard een crisisloos tijdperk was waarin

iedereen in klinkende munt werd betaald. Niets is minder waar en het grootste deel van de mensheid heeft ook in dat tijdvak nimmer een gouden munt gezien, laat staan dat hij er een bezat.

Men is blijkbaar ook vergeten dat de Europese bevolking er in reële termen sinds het opheffen van de gouden standaard enorm op vooruit is gegaan. Wij leven in een breed gedeelde weelde die onze in het tijdperk van de gouden standaard levende voorouders zich niet hadden kunnen voorstellen.

Vaak probeert men de optimisten een beetje af te doen als losbollen en komen de mensen met een meer pessimistische kijk op de wereld naar voren als

Hoe vaak zijn de gebroeders Wright uitgelachen? Iets wat zwaarder is dan lucht laten vliegen?

diepe denkers. Dan komen er geleerde betogen dat de euro niet kan werken omdat men zich geen Europeaan voelt. Want geld is niet alleen ruil-, betaal- en oppotmiddel, maar het moet ook bindmiddel zijn. Klinkt leuk en intellectueel zwaarwegend, maar het is volstrekte kolder.

Ik heb mijn verzameling kaurischelpen (het eeuwenlang wereldwijd meest gebruikte geld, kan goud een puntje aan zuigen) nog eens nagezocht op 'bindende kenmerken'. Helaas, niet gevonden. Ik heb ze wel in overvloed gevonden op mijn kleine verzameling 'dictator money'. Prachtige portretten van nationaal samenbindende figuren als Tito, Saddam Hoessein, Pol Pot, Idi Amin. Voor wat het waard is.

Pessimisten zeggen dat dingen niet kunnen omdat ze niet eerder zijn gebeurd. Hoe vaak zouden de gebroeders Wright zijn uitgelachen door dergelijke 'realisten'? Iets wat zwaarder is dan lucht

laten vliegen? Belachelijk idee. Hetzelfde geldt voor de grondleggers van Europa: het hele idee dat je meer dan zestig jaar lang geen grote oorlogen in West-Europa kunt hebben? Dat was nog nooit eerder gebeurd.

Maar zie, wij vliegen en leven al sinds 1945 in vrede. Optimisten hebben dan ook een andere instelling. Als een idee niet meteen lukt, zoeken zij verder.

Functioneert de euro niet optimaal? Dan zoeken wij naar aanvullende maatregelen die zorgen dat het beter wordt. Aan mensen met deze mentaliteit hebben we te danken dat wij niet meer gekleed in dierenvellen in de blubber wonen.

Zij helpen de wereld vooruit. Zij zullen ook Europa vooruit helpen en dan kunnen de sombers weer terug in hun hok. Tot de volgende recessie natuurlijk. Ik wens u een optimistisch 2012.

Wim Boonstra is chief economist bij Rabobank.